

AB "Achema"

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Skystosios azoto trąšos (KAS)

Peržiūra atlikta: 2023.05.31
Versijos numeris: 11.0
Peržiūros numeris: 0
Pakeitimo data: 2023.05.31

1 puslapis iš 28

1 SKIRSNIS. Medžiagos arba mišinio ir bendrovės arba įmonės identifikavimas

1.1 Produkto identifikatorius

Mišinio prekinis pavadinimas: Skystosios azoto trąšos (KAS)

Kitos identifikavimo priemonės: Produkto unikalus identifikatorius pagal Reglamentą (ES) 2017/542 - UFI: G610-J08D-P005-R0EU

1.2 Medžiagos ar mišinio nustatyti naudojimo būdai ir nerekomenduojami naudojimo būdai

1.2.1 Nustatyti naudojimo būdai:

Profesionalus naudojimas

- Profesionalus naudojimas [SU22]: Profesionalus naudojimas preparatų formavime ir galutinai vartojant (PC12).

Tolimesnių vartotojų naudojimas

- Tolimesnių vartotojų naudojimas [SU21]: Galutinis trąšų naudojimas (PC12) (tik produkto markėms KAS-28 ir KAS-30).

1.2.2 Nerekomenduojami naudojimo būdai: nėra.

1.3 Saugos duomenų lapo teikėjo duomenys

Gamintojas: AB Achema

Adresas: Jonalaukio k., Ruklos sen., Jonavos raj., LT-55296

Šalis: Lietuvos Respublika

Telefonas: Nr.: +370 349 56736

Gamintojo tinklalapis: www.achema.lt

Už saugos duomenų lapą atsakingas asmuo: Mindaugas Vaidila, el. paštas: m.vaidila@achema.com

1.4 Pagalbos telefono numeris

Prašome kreiptis: į Apsinuodijimų informacijos ir kontrolės biurą Lietuvos Respublikoje telefonu +370 (5)2362052, mob. +370 687 53378, internetiniame puslapyje <http://www.apsinuodijau.lt> arba į Bendros pagalbos centrą telefonu 112.

Pagalbos tarnybos dirba: 24 valandas per parą, 365 dienas per metus.

Kitos pastabos (kalba, kuria teikiama pagalba): pagalba teikiama lietuvių kalba.

Apsinuodijimo kontrolės centrai Europoje surandami internete adresu <http://www.who.int/pcs/poisons/centre/directory/euro/en/>.

Apsinuodijimo kontrolės centrų Europos Ekonominėje Zonoje telefono numeriai: **AIRIJA** (Dublinas) +353 1 8379964; **AUSTRIJA** (Viena) +43 1 406 43 43; **BELGIJA** (Briuselis) +32 70 245 245; **BULGARIJA** (Sofija) +359 2 9154 409; **ČEKIJOS RESPUBLIKA** (Praha) +420 224 919 293; **DANIJA** (Kopenhaga) 82 12 12 12; **ESTIJA** (Talinas) 112; **GRAIKIJA** (Atėnai) +30 10 779 3777; **ISLANDIJA** (Reikjavikas) +354 525 111, +354 543 2222; **ITALIJA** (Roma) +39 06 305 4343; **LATVIJA** (Ryga) +371 704 2468; **MALTA** (Valeta) 2425 0000; **NORVEGIJA** (Oslos) 22 591300; **NYDERLANDAI** (Bilthovenas) +31 30 274 88 88; **PRANCŪZIJA** (Paryžius) +33 1 40 0548 48; **SUOMIJA** (Helsinkis) +358 9 471 977; **ŠVEDIJA** kai tai

AB "Achema"

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Skystosios azoto trąšos (KAS)

Peržiūra atlikta: 2023.05.31
Versijos numeris: 11.0
Peržiūros numeris: 0
Pakeitimo data: 2023.05.31

2puslapis iš 28

skubu 112; ne tokiais ūmiais atvejais 040-456 6700; **VENGRIJA** (Budapeštas) 06 80 20 11 99; **VOKIETIJA** (Berlynas) +49 30 19240.

2 SKIRSNIS. Galimi pavojai

2.1 Medžiagos ar mišinio klasifikavimas

2.1.1 Klasifikavimas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 [CLP]:

Lietuvių kalba

Akių dirginimas 2 kat.

Anglų kalba

Eye Irrit. 2, H319

2.2 Ženklavimo elementai

Ženklavimas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 [CLP]:

Pavojaus piktogramos:

(GHS07)

Signalinis žodis: **ATSARGIAI.**

Pavojingumo frazės:

H319: Sukelia smarkų akių dirginimą.

Atsargumo frazės:

P102: Laikyti vaikams neprieinamoje vietoje;

P220: Laikyti /sandėliuoti atokiau nuo drabužių /maisto/ gėrimų / gyvulių pašaro;

P262: Saugotis, kad nepatektų į akis, ant odos ar drabužių;

P280: Mūvėti apsaugines pirštines/dėvėti apsauginius drabužius/naudoti akių (veido) apsaugos priemones;

P305+P351+P338: PATEKUS Į AKIS: Kelias minutes atsargiai plauti vandeniu. Išimti kontaktinius lęšius, jeigu jie yra ir jeigu lengvai galima tai padaryti. Toliau plauti akis;

P337+P313: Jeigu akių dirginimas nepraeina: kreiptis į gydytoją;

P301+P315: PRARIJUS: Nedelsiant kreiptis į gydytoją;

P264: Po naudojimo kruopščiai nuplauti rankas.

2.3 Kiti pavojai

Produktas yra neorganinių medžiagų mišinys, todėl pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 priedą Nr. XIII jam PBT ar vPvB kriterijų vertinimas nebuvo atliekamas.

3 SKIRSNIS. Sudėtis arba informacija apie sudedamąsias dalis

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Skystosios azoto trąšos (KAS)

Peržiūra atlikta: 2023.05.31
Versijos numeris: 11.0
Peržiūros numeris: 0
Pakeitimo data: 2023.05.31

3puslapis iš 28

Pagal Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 skystosios azoto trąšos (KAS) yra traktuojamos kaip mišinys.

3.2 Mišiniai

Mišinyje esančių sudedamųjų dalių tapatumas.

CAS Nr.	EB Nr.	Indekso Nr. pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008	REACH registracijos Nr.	Masės dalis, %	Pavadinimas	Klasifikacija pagal Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 reikalavimus
6484-52-2	229-347-8	Netaikomas	01-2119490981-27-XXXX	40 ÷ 46	Amonio nitratas	Oksiduojančiosios kietos medžiagos 3 kat., H272; Akių dirginimas 2 kat., H319
57-13-6	200-315-5	Netaikomas	01-2119463277-33-XXXX	30 ÷ 35	Karbamidas	Neatitinka klasifikavimo kriterijų

Pilnas atsargumo frazių tekstas pateiktas 16 SDL skirsnyje.

4 SKIRSNIS. Pirmosios pagalbos priemonės**4.1 Pirmosios pagalbos priemonių aprašymas**

4.1.1. Bendra informacija. Priemonės, kurių gali imtis tik medikas: akių gydymas, skrandžio praplovimas. **Medžiaga į organizmą gali patekti per:** kvėpavimo takus, sąlytį su oda, akimis, prarijus.

Poveikis įkvėpus: kvėpavimo takų neveikia, nepavojingas.

Poveikis per sąlytį su oda: odą (kūną) nuplauti vandeniu. Sušlapusius rūbus pakeisti švariais.

Poveikis per sąlytį su akimis: nedelsiant ne trumpiau kaip 15 minučių plaukite akis dideliu kiekiu tekančio vandens. Išimkite kontaktinius lęšius, jeigu jie yra ir jeigu lengvai galima tai padaryti. Jei akių sudirgimas nepraeina, kreipkitės į gydytoją.

Poveikis prarijus: nesukelti vėmimo, išskalauti burną vandeniu, duoti gerti daug vandens, kreiptis į medikus.

4.1.2. Individualios apsaugos priemonės, kurias rekomenduojama naudoti pirmą pagalbą teikiantiems asmenims: Laikytis bendros darbo higienos reikalavimų. Draudžiamas produkto kontaktas su akimis. Vengti pasikartojančio ar ilgesnio kontakto su oda ar drabužiais. Dėvėti apsaugines pirštines.

4.2 Svarbiausi simptomai ir poveikis (ūmus ir uždelstas)

Įkvėpus: Neturima duomenų, kad įkvėpimas turėtų neigiamą poveikį sveikatai.

Produktui patekus ant odos: Nuo ilgo kontakto gali lengvai dirginti odą.

Produktui patekus į akis: Akių sudirginimas, skausmas.

Prarijus: Nežinomas.

Uždelstas poveikis: Nežinomas.

Skystosios azoto trąšos (KAS)

Peržiūra atlikta: 2023.05.31
Versijos numeris: 11.0
Peržiūros numeris: 0
Pakeitimo data: 2023.05.31

4puslapis iš 28

4.3 Nurodymas apie bet kokios neatidėliotinos medicinos pagalbos ir specialaus gydymo reikalingumą
Nėra.

5 SKIRSNIS. Priešgaisrinės priemonės

5.1 Gesinimo priemonės

Tinkamos gaisro gesinimo priemonės: Gaisro gesinimui naudoti vandenį, angliarūgštę arba kitas gesinimo priemones, kurios yra tinkamos konkrečiomis sąlygomis.

Netinkamos gesinimo priemonės: Nenaudoti cheminių gesintuvų, negesinti gaisro garu.

5.2 Specialūs medžiagos ar mišinio keliami pavojai

Nėra.

5.3 Patarimai gaisrininkams

Ugniagesiai turi naudoti asmenines apsaugos priemones (apsauginius batus, apsauginius darbo drabužius, apsaugines pirštines, akių, veido apsaugos priemones, kvėpavimo apsaugos priemones) pagal LST EN 469.

5.4 Papildoma informacija

Nėra

6 SKIRSNIS. Avarijų likvidavimo priemonės

6.1 Asmens atsargumo priemonės, apsaugos priemonės ir skubios pagalbos procedūros.

6.1.1. Neteikiantiems pagalbos darbuotojams: Vengti kontakto su produktu. Evakuotis iš pavėjinės pusės, jei tai saugu. Avarijos atveju naudoti asmenines apsaugos priemones, nurodytas šio SDL 8.2 poskyryje.

6.1.2. Pagalbos teikėjams: Naudoti asmenines apsaugos priemones, nurodytas šio SDL poskyryje 8.2. Kiek galima daugiau išsiliejusio produkto surinkti naudojant sausą smėlį ar kitą absorbentą. Vengti kontakto su produktu. Produktui patekus ant rūbų, juos nusivilkti, paveiktą vietą nuplauti tekančiu vandeniu.

6.2 Ekologinės atsargumo priemonės

Neleisti nutekėti į lietaus kanalizaciją ar griovius ir kanalus.

6.3 Izoliavimo ir valymo procedūros bei priemonės

Skystosios azoto trąšos (KAS)

Peržiūra atlikta: 2023.05.31
Versijos numeris: 11.0
Peržiūros numeris: 0
Pakeitimo data: 2023.05.31

5puslapis iš 28

Kiek galima daugiau išsiliejusios medžiagos susiurbti (susemti) į sandarias talpyklas, likučius pašalinti sausu smėliu. Susiurbtas (susemtas) tirpalas gali būti naudojamas kaip trąša. Saugoti, kad išsipykusios trąšos nepatektų į vandens telkinius.

6.4 Nuoroda į kitus skirsnius

Skyriuje Nr. 8 nurodytos asmens apsaugos priemonės, o skyriuje Nr. 13 nurodyti atliekų tvarkymo metodai.

7 SKIRSNIS. Tvarkymas ir sandėliavimas

7.1 Su saugiu tvarkymu susijusios atsargumo priemonės

Reikalavimai ir rekomendacijos naudojimui: purškiant (trešimo metu) rankiniu būdu naudoti neperšlampamą apsiausta, gumines pirštines, akinius ir galvos apsiausta, purkšti pavėjui. Baigus darbą nusiplauti rankas su muilu. Nusivilkti užterštus drabužius ir nusiimti užterštas apsaugos priemones prieš įeinant į valgymui skirtas zonas.

Reikalavimai sandėliavimui: Naudoti tinkamą ventiliaciją. Reikalavimai ventiliacijai pateikti šio SDL poskyryje 8.2.1. Trąšas laikyti aukštesnėje temperatūroje, atitinkamai pagal markę: KAS-28 > -16 °C, KAS-30 > -9 °C, KAS-32 > 0 °C. Smulkiroje fasuotėje skystąsias azoto trąšas (KAS) laikyti sausuose uždaruose sandėliuose, apsaugančiuose produktą nuo drėgmės. Talpos, kuriuose laikomas KAS, gali būti pagamintos iš anglinio plieno, nes produkto sudėtyje esantis korozijos inhibitorius užtikrina apsaugos nuo korozijos koeficientą ne mažesnį kaip 90 %. Ištuštinus talpas, draudžiama įlipti į jų vidų be žarninės PŠ-1 markės dujokaukės, nes talpose gali būti susikaupusio dujinio amoniako.

Nurodymai dėl ribinio cheminės medžiagos, preparato kiekio, galimo sandėliuoti nurodytomis sąlygomis: įmonė nereglementuoja. Vengti išsiliejimų ir laikyti toliau nuo kanalizacijos.

7.2 Saugaus sandėliavimo sąlygos, įskaitant visus nesuderinamumus.

Lietuvoje produktas turi būti sandėliuojamas laikantis LR Žemės ūkio ministro 2013 m. gruodžio 9 d. įsakyme Nr. 3D-825 „Dėl mineralinių trąšų ir augalų apsaugos produktų sandėlių ūkio technologinio projektavimo taisyklių ŽŪ TPT 10:2013 patvirtinimo“ (Žin., 2013, Nr. 128-6540) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais, išdėstytų reikalavimų.

Netinkamos (nesuderinamos) kartu sandėliuoti cheminės medžiagos: rekomenduojama nesandėliuoti su kitomis cheminėmis medžiagomis, nes galimos reakcijos nenustatytos.

Reikalavimai cheminės medžiagos, preparato pakuotei: trąšos pilamos į geležinkelio ir autocisternas, kurios turi būti švarios, sandarios ir techniškai tvarkingos. Fasuojamos į (1-50) dm³ talpos polietileno tarą, nereaguojančią su trąšomis ir nedarančią įtakos jų savybėms. Pilamos į kliento tarą, kuri turi būti švari ir sandari (anglinio plieno talpyklos, cisternos, statinės), gabenant saugiai pritvirtinta.

Produktui yra netaikomi apribojimai pagal LR Vyriausybės 2004.08.07 nutarimą Nr.966 "Dėl Pramoninių avarių prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatų ir Pavojuose esančiuose objektuose esančių medžiagų, mišinių ar preparatų, priskiriamų pavojingosioms medžiagoms, sąrašo ir priskyrimo kriterijų aprašo

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Skystosios azoto trąšos (KAS)

Peržiūra atlikta: 2023.05.31
Versijos numeris: 11.0
Peržiūros numeris: 0
Pakeitimo data: 2023.05.31

6puslapis iš 28

patvirtinimo“ (Valstybės žinios, 2004, Nr.130-4649) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais) arba Direktyvos 2012/18/ES I priedo 2 dalį.

Sandėliuojant produktą Lietuvoje stacionariose talpyklose, didesnio kaip 50 m³ tūrio, šios talpyklos turi būti užregistruojamos valstybės registro tvarkymo įstaigoje pagal LR vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2006 m. rugpjūčio 1 d. įsakymą Nr. 1-178 „Dėl registruojamų potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre, nurodant jų parametrus, sąrašo-klasifikatoriaus patvirtinimo“. Sandėliuojant produktą kitose šalyse, turi būti vykdomi tų šalių galiojantys reikalavimai sandėliavimui.

7.3 Konkretus (-ūs) galutinio naudojimo būdas (-ai)

Naudojama pagrindiniam ir papildomam žieminių ir vasarinių javų, cukrinių runkelių ir pašarinių runkelių, pievų, bulvių tręsimui.

8 SKIRSNIS. Poveikio kontrolė/asmens apsauga**8.1 Kontrolės parametrai**

Cheminės medžiagos, preparato komponento ribinis dydis darbo aplinkos ore :

Ilgalaikio poveikio ribinis dydis (IPRD): 10 mg/m³ pagal produkto sudėtinę dalį - karbamidą (taikoma Lietuvoje pagal higienos normą HN 23);

Trumpalaikio poveikio ribinis dydis (TPRD): Lietuvoje pagal HN23 produktui ir jo sudėtinėms dalims netaikoma.

Neviršytinas ribinis dydis (NRD): Lietuvoje pagal HN23 produktui ir jo sudėtinėms dalims netaikoma.

Profesinio poveikio ribinė (-s) vertė (-s) pagal Direktyvą 98/24/EB: Produktui ir jo sudėtinėms dalims netaikoma.

Profesinio poveikio ribinė (-s) vertė (-s) pagal Direktyvą 2004/37/EB: Produktui ir jo sudėtinėms dalims netaikoma.

Bet kurios kitos nacionalinės ribinės vertės darbo aplinkoje: Neturima duomenų.

Ribinio poveikio nesukelianti vertė (-s) (DNEL): Produktas neatitinka klasifikavimo kriterijų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008. Jam DNEL ir PNEC vertės nėra nustatomos. Lentelėse pateikiama produkto sudėtyje esančio amonio nitrato DNEL ir PNEC vertės.

Pavojingumas darbuotojams. Amonio nitrato duomenys.

Poveikio būdas	Poveikio tipas	Pavojingumas	Fizikinė-cheminė savybė, kuri galėtų sukelti didžiausią neigiamą poveikį
Įkvėpus	Sisteminis poveikis - ilgai trunkantis	DNEL: 36 mg/m ³	Toksiškumas (Prarijus)
Įkvėpus	Sisteminis poveikis - ūmus	Pavojingumas nenustatytas	
Įkvėpus	Vietinis poveikis – ilgai trunkantis	Pavojingumas nėra žinomas (tolimesni tyrimai nėra reikalingi)	

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Skystosios azoto trąšos (KAS)

Peržiūra atlikta: 2023.05.31
Versijos numeris: 11.0
Peržiūros numeris: 0
Pakeitimo data: 2023.05.31

7puslapis iš 28

Įkvėpus	Vietinis poveikis - ūmus	Pavojingumas nėra žinomas (tolimesni tyrimai nėra reikalingi)	
Per odą	Sisteminis poveikis - ilgai trunkantis	DNEL: 5,12 mg/kg bw/diena	Toksiškumas (Prarijus)
Per odą	Sisteminis poveikis - ūmus	Pavojus nenustatytas	
Per odą	Vietinis poveikis - ilgai trunkantis	Pavojingumas nėra žinomas (tolimesni tyrimai nėra reikalingi)	
Per odą	Vietinis poveikis - ūmus	Pavojus nenustatytas	
Per sąlytį su akimis	Vietinis poveikis	Pavojingumas žemas (riba neišvesta)	

Prognozuojama neveiki koncentracija(-os) (PNEC) Amonio nitrato duomenys.

Skyrus	Pavojingumas	Pastabos/pagrindimas
Gėlas vanduo		Atliekant visus eko-toksiškumo tyrimus su didžiausia rekomenduojama amonio nitrato koncentracija (vardinė koncentracija 100 mg/l), joks poveikis nebuvo nustatytas. Todėl, remiantis ECHA dokumentu „Gairės dėl reikalavimų informacijai ir cheminio saugumo įvertinimo. Dalis B: Pavojingumo įvertinimas“, vandens telkinių poveikio įvertinimas nėra būtinas ir PNEC vertės nebuvo išvedamos.
Jūros vanduo		Atliekant visus eko-toksiškumo tyrimus su didžiausia rekomenduojama amonio nitrato koncentracija (vardinė koncentracija 100 mg/l), joks poveikis nebuvo nustatytas. Todėl, remiantis ECHA dokumentu „Gairės dėl reikalavimų informacijai ir cheminio saugumo įvertinimo. Dalis B: Pavojingumo įvertinimas“, vandens telkinių poveikio įvertinimas nėra būtinas ir PNEC vertės nebuvo išvedamos.
Gėlo vandens nuosėdos		Atliekant visus eko-toksiškumo tyrimus su didžiausia rekomenduojama amonio nitrato koncentracija (vardinė koncentracija 100 mg/l), joks poveikis nebuvo nustatytas. Nėra duomenų apie eko-toksiškumą nuosėdose esantiems organizmams. Be to, manoma, kad tokie duomenys nėra būtini. Todėl, remiantis ECHA dokumentu „Gairės dėl reikalavimų informacijai ir cheminio saugumo įvertinimo. Dalis B: Pavojingumo įvertinimas“, poveikio vandens nuosėdoms įvertinimas nėra būtinas ir PNEC vertės nebuvo išvedamos.
Jūros vandens nuosėdos	Nėra nuosėdų poveikio tikimybės	Atliekant visus eko-toksiškumo tyrimus su didžiausia rekomenduojama amonio nitrato koncentracija (vardinė koncentracija 100 mg/l), joks poveikis nebuvo nustatytas. Nėra duomenų apie eko-toksiškumą nuosėdose esantiems organizmams. Be to, manoma, kad tokie duomenys nėra būtini. Todėl, remiantis ECHA dokumentu „Gairės dėl reikalavimų informacijai ir cheminio saugumo įvertinimo. Dalis B: Pavojingumo įvertinimas“, poveikio vandens nuosėdoms įvertinimas nėra būtinas ir PNEC vertės nebuvo išvedamos.
Mikroorganizmai nuotėkų valymo įrenginiuose	PNEC STP: 18 mg/l	Įvertinimo faktorius: 10 Ekstrapoliavimo metodas: įvertinimo faktorius Turimi tyrimų duomenys su natrio nitratu, kurio struktūra yra panaši į amonio nitrato, su EC50 > 1000 mg/l ir 180 mg/l NOEC. Įvertinimo faktorius, lygus 10, buvo naudotas remiantis ECHA dokumentu „Gairės dėl reikalavimų informacijai ir cheminio saugumo įvertinimo. Skyrus R.10.
Dirvožemis		Atliekant visus eko-toksiškumo tyrimus su didžiausia rekomenduojama amonio nitrato koncentracija (vardinė koncentracija 100 mg/l), joks poveikis nebuvo nustatytas. Nėra duomenų apie eko-toksiškumą žemės organizmams. Be to, manoma, kad tokie duomenys nėra būtini. Todėl, remiantis ECHA dokumentu „Gairės dėl reikalavimų informacijai ir cheminio saugumo įvertinimo. Dalis B: Pavojingumo įvertinimas“, įvertinimas dirvožemio

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Skystosios azoto trąšos (KAS)

Peržiūra atlikta: 2023.05.31
Versijos numeris: 11.0
Peržiūros numeris: 0
Pakeitimo data: 2023.05.31

8puslapis iš 28

		organizmams nėra būtinas ir PNEC vertės nebuvo išvedamos.
Oras		PNEC oro nebuvo išvesta, nes nėra duomenų, pagal kuriuos galėtų būti išvesta PNEC ore, taip pat nėra reglamentuotų reikalavimų.
Maisto grandinė	Nėra bioakumuliacijos galimybės	Amonio nitratui pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 nėra priskiriamos pavojingumo frazės H373, H372, H360, H361 ir H362. Amonio nitratas yra smarkiai tirpus vandenyje, todėl manoma, kad jam yra būdingas žemas bioakumuliacijos potencialas. Todėl, remiantis ECHA dokumentu „Gairės dėl reikalavimų informacijai ir cheminio saugumo įvertinimo. Dalis B.7“, poveikio įvertinimas dėl maisto grandinės nėra būtinas ir PNEC per burną vertės nebuvo išvedamos.

Produkto gamybos, sandėliavimo ir produkto naudojimo metu papildomi medžiagų matavimai /monitoringas nereikalingi. Gaminant produktą ir jį profesionaliai naudojant būtina laikytis LR Socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Sveikatos apsaugos ministro 2001 m. liepos 24 d. įsakymo Nr. 97/406 „Dėl darbuotojų apsaugos nuo cheminių veiksnių darbe nuostatų bei darbuotojų apsaugos nuo kancerogenų ir mutagenų poveikio darbe nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. 65-2396) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais reikalavimų.

8.2 Poveikio kontrolės priemonės

8.2.1 Atitinkamos techninio valdymo priemonės: Produkto laikymo patalpose turi būti numatyta adekvati gero lygio natūrali ventiliacija, kuri ne darbo metu keistų patalpoje orą ne mažiau kaip vieną kartą per valandą. Darbo metu turi būti įjungiamas mechaninė ventiliacija. Jos intensyvumas apskaičiuojamas įvertinant, kad nebūtų viršijamas kenksmingųjų medžiagų kiekis patalpos ore darbo metu. Naudojant krovy darbus transporto priemonės su vidaus degimo varikliais, būtina tai įvertinti apskaičiuojant patalpų vėdinimą.

8.2.2 Individualios apsaugos priemonės:

8.2.2.1 Akių ir (arba) veido apsauga: perpilant trąšas, tręšimo metu, purškiant rankiniu būdu naudoti chemiškai atsparius hermetinius apsauginius akinus arba veido apsauginį skydelį pagal LST EN ISO 16321-1 ir LST EN ISO 16321-3.

8.2.2.2 Odos apsauga

Rankų apsauga: mūvėti apsaugines pirštines, kurios atitinka reikalavimus pagal LST EN 420, LST EN ISO 21420 dėl apsaugos nuo cheminio pavojaus, LST EN 388 dėl apsaugos nuo mechaninio pavojaus. Apsauginės pirštinės turi būti pagamintos iš vienos iš lentelėje nurodytų medžiagų, būti ne mažesnio, nei nurodyta, storio ir atsparumo prasiskverbimui.

Pirštinių medžiaga	Pirštinių storis, mm	Prasiskverbimo per pirštines laikas, min*
Butilo guma-butilas	0,50	> 480
Nitrilo guma/ Nitrilo lateksas	0,35	> 480
Fluoro anglies guma	n.m. 0,40	> 480
Polichloroprenas	n.m. 0,50	> 480
Natūrali guma/ Natūralus lateksas	0,50	> 480
Polivinilo chloridas	0,50	> 480

* - prasiskverbimo per pirštinių medžiagą laikas yra laikas, per kurį su pirštine sąlytį turintis produktas per ją pilnai prasiskverbia. Kuo prasiskverbimo laikas yra trumpesnis, tuo pirštinių medžiaga yra produktui mažiau atspari.

Produkto naudotojas savo situacijai tinkamą pirštinių medžiagą iš pateiktų galimų turi pasirinkti atsižvelgdamas į darbo pobūdį, pirštinių sąlyčio su produktu tikimybę, galimą sąlyčio trukmę. Nuolat dirbant

Skystosios azoto trąšos (KAS)

Peržiūra atlikta: 2023.05.31
 Versijos numeris: 11.0
 Peržiūros numeris: 0
 Pakeitimo data: 2023.05.31

9puslapis iš 28

su produktu rekomenduojama naudoti pirštinių medžiagas, kurių prasiskverbimo laikas netrumpesnis, kaip 480 minučių. Dirbant su produktu pirštinės negali būti naudojamos ilgiau už prasiskverbimo trukmę.

Odos apsauginiai kremai nuo produkto pakankamai neapsaugo.

Atkreipiame dėmesį, kad čia nurodytas prasiskverbimo per pirštinių medžiagą laikas buvo nustatytas 22 °C temperatūroje naudojant produkto pavojingą sudėtinę dalį – amonio nitratą. Naudojant produktą, kuris yra cheminių medžiagų mišinys, įprastoje temperatūroje, aukštesnėje, nei 22 °C, temperatūroje arba naudojant jo mišinį su kitomis cheminėmis medžiagomis arba tirpalus, pirštinių medžiagos atsparumas gali būti mažesnis, todėl tokiais atvejais turi būti trumpinamas leidžiamas pirštinių naudojimo laikas. Rekomenduojame pradėjus naudoti naujo tipo ar kito gamintojo pirštines pradžioje įsitikinti, kad jos yra pakankamai chemiškai ir mechaniškai atsparios dirbti esamomis darbo sąlygomis. Kilus klausimų dėl atitinkamų pirštinių tinkamumo prašome kreiptis į pirštinių gamintojus/tiekėjus.

Pirštinių viduje negali būti pudros, kuri gali sukelti rankų odos alergiją.

Prieš užsimaunant pirštines visada patikrinti, kad jose nebūtų įplyšimų, įtrūkimų ar kitų defektų. Baigus darbą, pirštines, prieš jas nusimaunant, turi būti gerai išvalomos ir nuplaunamos. Po darbo turi būti skiriamas pakankamas dėmesys rankų odos priežiūrai

Kita apsauga: dėvėti visą kūną dengiančius darbo drabužius pagal LST EN ISO 13688 ir LST EN 13034, mūvėti darbinis batus pagal LST EN ISO 20345. Baigus darbą nusiplauti rankas su muilu, persirengti.

8.2.2.3. Kvėpavimo organų apsauga: nereikalingos.

8.2.2.4. Apsauga nuo terminių pavojų: nereikalinga.

8.2.3 Poveikio aplinkai kontrolė: neleisti patekti į kanalizaciją.

9 SKIRSNIS. Fizinės ir cheminės savybės

9.1 Informacija apie pagrindines fizines ir chemines savybes

(a) **Fizinė būseną:** skystis be nuosėdų, esant 20 °C temperatūrai ir 1013 hPa slėgiui.

(b) **Spalva:** bespalvis arba rusvos spalvos.

(c) **Kvapą:** švelnus amoniako kvapas.

(d) **Lydimosi ir stingimo temperatūra:** Kristalizacijos temperatūra:

Ne aukštesnė kaip -16 °C (KAS-28);

Ne aukštesnė kaip -9 °C (KAS-30);

Ne aukštesnė kaip 0 °C (KAS-32).

(e) **Virimo temperatūra arba pradinė virimo temperatūra ir virimo temperatūros intervalas:** 107 °C.

(f) **Degumas:** nedegus.

(g) **Viršutinė ir apatinė sprogo ribos:** nesproguos.

(h) **Plūpsnio temperatūra** nedegiams skysčiams remiantis REACH reglamento VII priedo antra dalimi plūpsnio temperatūra nspecifikuojama.

(i) **Savaiminio užsidegimo temperatūra:** Remiantis REACH reglamento XI priedu savaiminio užsidegimo temperatūros testas gali būti neatliekamas, jeigu tam nėra specifinių reikalavimų. Kadangi skystosios azoto trąšos neturi sprogo ribų bei cheminių grupių, kurios galėtų reaguoti su deguonimi, savaime

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Skystosios azoto trąšos (KAS)

Peržiūra atlikta: 2023.05.31
Versijos numeris: 11.0
Peržiūros numeris: 0
Pakeitimo data: 2023.05.31

10puslapis iš 28

neužsidega temperatūrų intervale nuo kambario temperatūros iki lydymosi temperatūros, todėl jam savaiminio užsidegimo temperatūros testas nelaikomas reikalingu.

(j) Skilimo temperatūra: produktui netaikoma.

(k) pH: 6,5-7,5.

(l) Kinematinė klampa: Klampa:

3,06 mPa·s (prie 20°C), 2,08 mPa·s (prie 40°C) (KAS-28);

3,95 mPa·s (prie 20°C), 2,57 mPa·s (prie 40°C) (KAS-30);

5,26 mPa·s (prie 20°C), 3,36 mPa·s (prie 40°C) (KAS-32).

Garų tankis: nedegiams skysčiams šis parametras nenustatomas.

(m) Tirpumas: pilnai tirpus vandenyje.

(n) Pasiskirstymo koeficientas: n-oktanolis/vanduo: skystiems trąšų tirpalams nenustatomas.

(o) Garų slėgis: 480 Pa.

(p) Tankis ir (arba) santykinis tankis: 1 265 ÷ 1 292 kg/m³ temperatūroje 20 °C (KAS-28), 1 285 ÷ 1 315 kg/m³ temperatūroje 20 °C (KAS-30), 1 305 ÷ 1 325 kg/m³ temperatūroje 20 °C (KAS-32).

(q) Santykinis garų tankis: nedegiams skysčiams šis parametras nenustatomas.

(r) Dalelių savybės: Produktas yra skystis, todėl netaikoma.

9.2 Kita informacija

Visų markių karbamido ir amonio nitrato masių santykis 0,73 ÷ 0,83, gamybos proceso metu įterpiama 150 ÷ 300 ppm (0,015 ÷ 0,03 %) korozijos inhibitoriaus, kurio dalis pilstant iš talpos į talpą mažėja. Inhibitorius pagamintas iš organinės kilmės rūgščių.

Produkto markė	Azoto kiekis, % masės				Kristalizacijos temperatūra
	N (suminis)	N-NH ₃	N-NO ₃	N-NH ₂	
KAS-28	28,0 ± 2,0	7,0 ± 2,0	7,0 ± 2,0	14,0 ± 2,0	Ne aukštesnė kaip -16 °C
KAS-30	30,0 ± 2,0	7,5 ± 2,0	7,5 ± 2,0	15,0 ± 2,0	Ne aukštesnė kaip -9 °C
KAS-32	32,0 ± 2,0	8,0 ± 2,0	8,0 ± 2,0	16,0 ± 2,0	Ne aukštesnė kaip 0 °C

10 SKIRSNIS. Stabilumas ir reaktyvumas**10.1 Reaktyvumas**

Produktas yra stabilus, kai užtikrinamos normalios saugojimo, transportavimo ir naudojimo sąlygos.

10.2 Cheminis stabilumas

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Skystosios azoto trąšos (KAS)

Peržiūra atlikta: 2023.05.31
Versijos numeris: 11.0
Peržiūros numeris: 0
Pakeitimo data: 2023.05.31

11 puslapis iš 28

Esant normalioms sąlygoms yra stabilios, neturi akumuliacinių savybių, nesudaro nuodingų junginių su kitomis medžiagomis, esančiomis ore ir nutekamuosiuose vandenyse. Atšildžius- trąšų savybės nesikeičia.

10.3 Pavojingų reakcijų galimybė

Vengti susimaišymo su kitomis cheminėmis medžiagomis, nes galimos pavojingos reakcijos bei stabilumo pokyčiai sandėliuojant nežinomos. Galima maišyti tik prieš vartojimą, kaip nurodyta naudojimo instrukcijoje.

Stabilizatorių reikalingumas: nereikalinga.

10.4 Vengtinios sąlygos

Vengti susimaišymo su kitomis cheminėmis medžiagomis, nes galimos pavojingos reakcijos bei stabilumo pokyčiai sandėliuojant nežinomos. Laikyti aukštesnėje nei kristalizacijos temperatūroje, kad nebūtų gadinama laikymo tara.

10.5 Nesuderinamos medžiagos

Specialiai nekeičiant mišinio agregatinės būsenos- nėra.

10.6 Pavojingi skilimo produktai

Specialiai nekeičiant mišinio agregatinės būsenos- nėra.

11 SKIRSNIS. Toksikologinė informacija**11.1. Informacija apie pavojų klases, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 1272/2008**

Ūmus toksiškumas: Remiantis turimais duomenimis produktas neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008.

Produkto sudėtinių dalių duomenys:

- Amonio nitratas. Remiantis turimais duomenimis, amonio nitratas neatitinka šio pavojingumo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008. Amonio nitrato poveikis gyvūnams pateikiamas lentelėje.

	Poveikio dozė/koncentracija	Rūšis	Metodas	Simptomai/ uždelstas poveikis	Pastabos
Ūmus toksiškumas prarijus	LD50: 2950 mg/kg bw	Žiurkių patelės/ patinėliai	OECD 401	Neigiamas poveikis nenustatytas	Tiesioginis ATE verčių išvedimas dėl patikimų duomenų
Ūmus toksiškumas susilietus su oda	LD50: > 5000 mg/kg bw	Žiurkių patelės/ patinėliai	OECD 402	Neigiamas poveikis nenustatytas	Tiesioginis ATE verčių išvedimas dėl patikimų duomenų

AB "Achema"

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Skystosios azoto trąšos (KAS)

Peržiūra atlikta: 2023.05.31
Versijos numeris: 11.0
Peržiūros numeris: 0
Pakeitimo data: 2023.05.31

12puslapis iš 28

Ūmus toksiškumas įkvėpus (garai)	LC50: > 88,8 mg/l	Žiurkės		Neigiamas poveikis nenustatytas	Tiesioginis ATE verčių išvedimas dėl patikimų duomenų
-------------------------------------	----------------------	---------	--	------------------------------------	--

- Karbamidas. Pagal turimus duomenis karbamidas neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008. Karbamido poveikis gyvūnams pateikiamas lentelėje.

	Poveikio dozė/koncentracija	Rūšis	Metodas	Simptomai/uždelstas poveikis	Pastabos
Ūmus toksiškumas prarijus	LD50: 14300 mg/kg bw (patinėliai) LD50: 15000 mg/kg bw (patelės)	Žiurkės	OECD 423	Neigiamas poveikis nenustatytas	Tiesioginis ATE verčių išvedimas dėl patikimų duomenų
Ūmus toksiškumas susilietus su oda	Tinkamos informacijos neturima.				
Ūmus toksiškumas įkvėpus (garai)	Tinkamos informacijos neturima.				

Odos ėsdinimas ir (arba) dirginimas: Remiantis turimais duomenimis produktas neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008. Nedingina. Nenustatyta, kad jautrintą odą. Produkto sudėtinių dalių duomenys:

- Amonio nitratas. Remiantis turimais duomenimis amonio nitratas neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008. Tyrimai, atlikti su triušiais (OECD 404 analizės metodas), parodė, kad po 72 h poveikio nebuvo nustatyta odos dirginimo požymių (šaltinis – amonio nitrato registracijos pagal REACH dosjė).

- Karbamidas. Remiantis turimais duomenimis karbamidas neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008. Tyrimai, atlikti su žiurkėmis parodė, kad karbamidas yra nedirginantis odos. Remiantis šiais rezultatais buvo interpretuota, kad karbamidas yra nedirginantis odos ir žmonėms (šaltinis – karbamido registracijos pagal REACH dosjė).

Didelis kenksmingumas akims ir (arba) akių dirginimas: produktas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 yra klasifikuojamas kaip akių dirginimas 2 kategorija.

Produkto sudėtinių dalių duomenys:

- Amonio nitratas. Remiantis turimais duomenimis amonio nitratas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 yra klasifikuojamas kaip akių dirginimas 2 kat. Tyrimai atlikti su triušiais (OECD 405 analizės metodas) parodė, kad amonio nitratas dirgina akis (šaltinis – amonio nitrato registracijos pagal REACH dosjė).

- Karbamidas. Tyrimai, atlikti su žiurkėmis parodė, kad karbamidas lengvai dirgina akis. Remiantis karbamido gamintojų surinktais mediciniais duomenimis apie su karbamidu susijusius incidentus buvo interpretuota, kad karbamidas žmonėms nėra klasifikuojamas kaip dirginantis akis (šaltinis – karbamido registracijos pagal REACH dosjė).

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Skystosios azoto trąšos (KAS)

Peržiūra atlikta: 2023.05.31
Versijos numeris: 11.0
Peržiūros numeris: 0
Pakeitimo data: 2023.05.31

13puslapis iš 28

Kvėpavimo takų arba odos jautrinimas: Remiantis turimais duomenimis produktas neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008. Kvėpavimo takų neveikia. Nenustatyta, kad patekus ant odos ir paveiktą vietą gerai nuplovus vandeniu, liktų liekamųjų sveikatos pažeidimų.

Produkto sudėtinių dalių duomenys:

- Amonio nitratas. Nepasižymi jautrinančiu poveikiu. Neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008. Pagrindimas. Tyrimų, atliktų su amonio nitratu, neturima. Tyrimai, atlikti su panašios struktūros medžiaga - azoto rūgšties amonio kalcio druska (kalcio nitrato dviguba druska) (OECD 429 analizės metodas) parodė, kad šiai medžiagai nėra būdingas jautrinantis poveikis. Remiantis šiuo rezultatu amonio nitrato registracijos pagal REACH dokumentacijoje išvesta, kad ir amonio nitratas nepasižymi jautrinančiu poveikiu.
- Karbamidas. Tinkamos informacijos neturima (šaltinis – karbamido registracijos pagal REACH dosjė). Pagal turimus duomenis karbamidas šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 neatitinka.

Mutageninis poveikis lytinėms ląstelėms: Remiantis turimais duomenimis produktas neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008.

Produkto sudėtinių dalių duomenys:

- Amonio nitratas. Nepasižymi mutageniniu poveikiu, neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 (remtasi OECD 471, 473 tyrimais, atliktais su amonio nitratu ir struktūriškai panašia amonio kalcio druska ir OECD 476 tyrimu, atliktu su kalio nitratu) (šaltinis – amonio nitrato registracijos pagal REACH dosjė).
- Karbamidas. Remiantis su iki šiol su įvairiom karbamido koncentracijom atliktais „Ames“ tyrimo rezultatais (tyrimų rezultatai buvo neigiami) interpretuota, kad karbamidas mutageniniu poveikiu nepasižymi (šaltinis – karbamido registracijos pagal REACH dosjė). Pagal turimus duomenis šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 neatitinka.

Kancerogeniškumas: Remiantis turimais duomenimis produktas neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008.

Produkto sudėtinių dalių duomenys:

- Amonio nitratas. Nekancerogeninis, neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 (tyrimai atlikti OECD 453 metodu su nitratais) (šaltinis – amonio nitrato registracijos pagal REACH dosjė).
- Karbamidas. Neatitinka kriterijų („Ames“ tyrimo rezultatai neigiami) (šaltinis – karbamido registracijos pagal REACH dosjė). Pagal turimus duomenis šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 neatitinka.

Toksiškumas reprodukcijai: Remiantis turimais duomenimis produktas neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008.

Produkto sudėtinių dalių duomenys:

- Amonio nitratas. Toksiškumas reprodukcijai nebūdingas, amonio nitratas neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 (tyrimai atlikti EBPO 422 metodu su struktūriškai panašia

AB "Achema"

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Skystosios azoto trąšos (KAS)

Peržiūra atlikta: 2023.05.31
Versijos numeris: 11.0
Peržiūros numeris: 0
Pakeitimo data: 2023.05.31

14puslapis iš 28

medžiaga - kalio nitratu). Nustatytas rezultatas prarijus 28 dienų bėgyje $NOAEL \geq 1500$ mg / kg kūno svorio per parą (šaltinis – amonio nitrato registracijos pagal REACH dosjė).

- Karbamidas. Pagal turimus duomenis karbamidas neatitinka klasifikavimo kaip toksiškas reprodukcijai kriterijų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 („Ames“ tyrimo rezultatai neigiami) (šaltinis – karbamido registracijos pagal REACH dosjė).

Specifinis toksiškumas konkrečiam organui (STOT) (vienkartinis poveikis): Remiantis turimais duomenimis produktas neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008.

Produkto sudėtinių dalių duomenys:

- Amonio nitratas. Amonio nitratas neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 (šaltinis – amonio nitrato registracijos pagal REACH dosjė).

- Karbamidas. Pagal turimus duomenis karbamidas neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 (šaltinis – karbamido registracijos pagal REACH dosjė).

Specifinis toksiškumas konkrečiam organui (STOT) (kartotinis poveikis): Remiantis turimais duomenimis produktas neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008.

- Amonio nitratas. Amonio nitratas neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 (šaltinis – amonio nitrato registracijos pagal REACH dosjė).

- Karbamidas. Pagal turimus duomenis karbamidas neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 (šaltinis – karbamido registracijos pagal REACH dosjė).

Aspiracijos pavojus: Nėra.

11.2. Informacija apie kitus pavojus

11.2.1. Endokrininės sistemos ardomosios savybės: Trūksta duomenų.

11.2.2. Kita informacija: Nėra.

12 SKIRSNIS. Ekologinė informacija

12.1 Toksiškumas

Remiantis turimais duomenimis produktas neatitinka klasifikavimo kaip pavojingas aplinkai kriterijų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008.

Ekotoksiškumas (toksiškumas vandens, dirvožemio organizmams, kitiems gyvūnams ir augalams): pasklidęs neatskiestas vandeniu tirpalas gali nutraukti augalų vegetaciją, iššaukti žuvų žūtį.

12.2 Patvarumas ir skaidumas

Išsilaikymas ir skilimas (biodegradacija) aplinkoje: Biodegradacijos metu skyla į nitratinį, amoniakinį ir amidinį azotą, kurie yra augalų maistinės medžiagos.

12.3 Bioakumuliacijos potencialas

AB "Achema"

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Skystosios azoto trąšos (KAS)

Peržiūra atlikta: 2023.05.31
Versijos numeris: 11.0
Peržiūros numeris: 0
Pakeitimo data: 2023.05.31

15puslapis iš 28

Amonio nitratas ir karbamidas nepasižymi bioakumuliacinėmis savybėmis, nesudaro nuodingų junginių su kitomis medžiagomis, esančiomis aplinkos ore ir nutekamuosiuose vandenyse.

12.4 Judrumas dirvožemyje

Judrumas: preparatas gerai tirpus vandenyje. NO₃-anijonas labai judrus. NH₄ katijoną absorbuoja dirvožemis.

12.5 PBT ir vPvB vertinimo rezultatai

Produktas yra neorganinių medžiagų mišinys, todėl pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 priedą Nr. XIII jam PBT ar vPvB kriterijų vertinimas nebuvo atliekamas.

12.6 Endokrininės sistemos ardomosios savybės

Neturima duomenų apie produktą.

12.7 Kitas nepageidujamas poveikis

Nėra.

13 SKIRSNIS. Atliekų tvarkymas

13.1 Atliekų apdorojimo metodai

Atliekos iš likučių. Produkto atliekos pagal Reglamentą (ES) Nr. 1357/2014 yra klasifikuojamos kaip pavojingos atliekos priskiriant kodą **HP 4** „Dirginančios – dirgina odą ir pažeidžia akis“. Produkto atliekos Lietuvoje turi būti tvarkomos laikantis Lietuvos Respublikos Atliekų tvarkymo įstatymo, kitose šalyse – laikantis nacionalinių teisės aktų reikalavimų. Produkto atliekos turi būti perduodamos atliekas tvarkančioms įmonėms. Galutinį produkto atliekų kodą priskiria atliekų tvarkytojas/turėtojas. Neužterštų produkto likučių neišpilti į kanalizaciją ar aplinką.

Trąšų pakuočių atliekos. Ištuštintos geležinkelio ir autocisternos naudojamos pakartotinai vežioti KAS trąšas. Geležinkelio ir autocisternų vidų išplovus vandeniu, nuoplovos turi būti perduodamos atliekas tvarkančioms įmonėms.

14 SKIRSNIS. Informacija apie gabenimą

14.1 JT numeris ar ID numeris

Nėra, nes produktui ADR reikalavimai netaikomi.

14.2 JT tinkamas krovinio pavadinimas

Nėra, nes produktui ADR reikalavimai netaikomi.

14.3 Vežimo pavojingumo klasė (-s)

Skystosios azoto trąšos (KAS)

Peržiūra atlikta: 2023.05.31
Versijos numeris: 11.0
Peržiūros numeris: 0
Pakeitimo data: 2023.05.31

16puslapis iš 28

Nėra, nes produktui ADR reikalavimai netaikomi.

14.4 Pakuotės grupė

Nėra, nes produktui ADR reikalavimai netaikomi.

14.5 Pavojus aplinkai

Neklasifikuojamas kaip pavojingas produktas pagal Oranžinę knygą ir tarptautinius transporto kodus: ADR, RID, ADN, IMDG.

14.6 Specialios atsargumo priemonės naudotojams

Produkto netransportuoti kartu su nesuderinamomis medžiagomis.

14.7 Nesupakuotų krovinių vežimas jūrų transportu pagal IMO priemones

Produktas gali būti transportuojamas nesupakuotas pagal 1973 m. Tarptautinės konvencijos dėl teršimo iš laivų prevencijos, iš dalies pakeistos su ja susijusiu 1978 m. protokolu (MARPOL) II priedą ir Tarptautinį laivų, vežančių nesupakuotas pavojingas medžiagas, statybos ir įrangos kodeksą (IBC kodeksą). Produkto pavadinimas pagal IBC kodeksą, kuris turi būti naudojamas laivo dokumentuose, yra „Karbamidas/Amonio nitrato tirpalas“. Teršimo kategorija – Z. Pavojingumas – P (produktas įtrauktas į IBC kodeksą dėl jo teršimo pavojaus). Reikalaujamas laivo tipas – 3 (2.1.2.3).

15 SKIRSNIS. Informacija apie reglamentavimą

15.1 Su konkrečia chemine medžiaga ar mišiniu susiję saugos, sveikatos ir aplinkos teisės aktai ES teisės aktai:

- Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 Dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantį Tarybos reglamentą (EB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB. (2006 gruodžio 18 d.) (paskelbtas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje L 396, 2006 m. gruodžio 30 d.) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais;

- Komisijos reglamentas Nr. (ES) 2020/878 kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) II priedas (paskelbtas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje L 203, 2020 m. birželio 26 d.)

„2017 m. kovo 22 d. Komisijos reglamentas (ES) 2017/542, kuriuo pridedant priedą dėl suderintos informacijos, susijusios su neatidėliotinomis priemonėmis ekstremaliose sveikatos situacijose, iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo su vėlesniais pakeitimais ir papildymais.

- Komisijos reglamentas (EB) Nr. 552/2009, iš dalies keičiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) XVII priedą“ (paskelbtas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje Nr. L164, 2009 m. birželio 22 d.);

Skystosios azoto trąšos (KAS)

Peržiūra atlikta: 2023.05.31
Versijos numeris: 11.0
Peržiūros numeris: 0
Pakeitimo data: 2023.05.31

17puslapis iš 28

- Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantis direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006. (paskelbtas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje L 353 2008 m. gruodžio 31 d.) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais;
- Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1357/2014 kuriuo pakeičiamas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinančios kai kurios direktyvos III priedas. (paskelbtas Europos Sąjungos oficialiame leidinyje Nr. L365, 2014 m. gruodžio 19 d.);
- Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1148 2019 m. birželio mėn. 20 d. dėl prekybos sprogstamųjų medžiagų pirmtakais ir jų naudojimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 98/2013 (paskelbtas Europos Sąjungos oficialiame leidinyje Nr. L 186/1, 2019) su vėlesniais pakeitimais ir papildymais;
- Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1009 2019 m. birželio mėn. 5 d. kuriuo nustatomos ES trešiamųjų produktų tiekimo rinkai taisyklės ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 1069/2009 ir (EB) Nr. 1107/2009 bei panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 2003/2003 (paskelbtas Europos Sąjungos oficialiame leidinyje Nr. L 170, 2019 6 25) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais;
- Pavojingų krovinių tarptautinio vežimo geležinkeliais taisyklės (RID);
- Tarptautinis jūra gabenamų pavojingų krovinių kodeksas (IMDG);
- Tarptautinė konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos (MARPOL);
- Tarptautinis laivų, skirtų vežti nefasuotas pavojingas chemines medžiagas, statybos ir įrangos (IBC) kodeksas.

Nacionaliniai teisės aktai (Lietuva):

- Galiojantis "Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas";
- Galiojantis "Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymas";
- Higienos norma HN 23 "Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai";
- Higienos norma HN 36 "Draudžiamos ir ribojamos medžiagos";
- Galiojantis "Darbuotojų apsaugos nuo cheminių veiksmų darbe nuostatai" ir "Darbuotojų apsaugos nuo kancerogenų poveikio darbe nuostatai";
- Galiojanti "Saugos duomenų lapo reikalavimų ir jo pateikimo profesionaliems naudotojams tvarka";
- Galiojančios "Atliekų tvarkymo taisyklės";
- LR Žemės ūkio ministro 2013 m. gruodžio 9 d. įsakymas Nr. 3D-825 „Dėl mineralinių trąšų ir augalų apsaugos produktų sandėlių ūkio technologinio projektavimo taisyklių ŽŪ TPT 10:2013 patvirtinimo“ (Žin., 2013, Nr. 128-6540, TAR identifikacinis kodas 1132330ISAK003D-825) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais.
- LR Socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Sveikatos apsaugos ministro 2001 m. liepos 24 d. įsakymas Nr. 97/406 „Dėl darbuotojų apsaugos nuo cheminių veiksmų darbe nuostatų bei darbuotojų apsaugos nuo kancerogenų ir mutagenų poveikio darbe nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. 65-2396, TAR identifikacinis kodas 1012230ISAK0097/406) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais.
- LR vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2006 m. rugpjūčio 1 d. įsakymas Nr. 1-178 „Dėl registruojamų potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre, nurodant jų parametrus, sąrašo-klasifikatoriaus patvirtinimo“.

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Skystosios azoto trąšos (KAS)

Peržiūra atlikta: 2023.05.31
Versijos numeris: 11.0
Peržiūros numeris: 0
Pakeitimo data: 2023.05.31

18puslapis iš 28

- LST EN 149 „Kvėpavimo organų apsaugos priemonės. Filtruojamosios puskaukės apsaugai nuo dalelių. Reikalavimai, bandymas, ženklavimas“;
- LST EN 388 „Apsauginės pirštinės nuo mechaninių rizikos veiksnių“;
- LST EN 405:2002+A1:2009 „Kvėpavimo organų apsaugos priemonės. Filtravimo puskaukės su vožtuvais apsaugai nuo dujų arba dujų ir dalelių. Reikalavimai, bandymas, ženklavimas“.
- LST EN 420 „Apsauginės pirštinės. Bendrieji reikalavimai ir bandymo metodai“;
- LST EN 469 „Apsauginė ugniagesių apranga. Apsauginės ugniagesių aprangos darbinių charakteristikų reikalavimai.“
- LST EN 13034 „Apsauginė apranga nuo skystųjų chemikalų. Trumpalaikės apsauginės aprangos nuo skystųjų chemikalų naudojimo reikalavimai (6 ir PB [6] tipo įranga);
- LST EN ISO 13688 „Apsauginė apranga. Bendrieji reikalavimai (ISO 13688:2013)“.
- LST EN 14387 „Kvėpavimo organų apsaugos priemonės. Dujų filtrai ir sudėtiniai filtrai. Reikalavimai, bandymai, ženklavimas“;
- LST EN ISO 16321-1 „Darbai skirtos akių ir veido apsaugos priemonės. 1 dalis. Bendrieji reikalavimai (ISO 16321-1:2021)“;
- LST EN ISO 16321-3 „Darbai skirtos akių ir veido apsaugos priemonės. 3 dalis. Papildomieji reikalavimai, keliami tinkliniams apsaugams (ISO 16321-3:2021)“;
- LST EN ISO 20345 „Asmeninės apsaugos priemonės. Saugi avalynė (ISO 20345:2011)“.

Papildoma informacija apie atitinkamas Bendrijos saugos, sveikatos ir aplinkos sričių nuostatas produktui:

Produktui yra netaikomi apribojimai pagal LR Vyriausybės 2004.08.07 nutarimą Nr.966 “Dėl Pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatų ir Pavojuosiuose objektuose esančių medžiagų, mišinių ar preparatų, priskiriamų pavojingosioms medžiagoms, sąrašo ir priskyrimo kriterijų aprašo patvirtinimo“ (Valstybės žinios, 2004, Nr.130-4649) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais) arba Direktyvos 2012/18/ES I priedo 2 dalį.

Apribojimai produktui pagal reglamentą (ES) 2019/1148: Šis produktas reglamentuojamas Reglamentu (ES) 2019/1148. Apie visus įtartinus sandorius ir reikšmingus dingimo atvejus bei vagystes turėtų būti pranešama atitinkamam nacionaliniam ryšių palaikymo centrui. Žr.https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/internal-security/counter-terrorism-and-radicalisation/protection/legislation-chemicals-used-home-made-explosives_en (tik produkto markėms **KAS-28** ir **KAS-30**);

Šio produkto įsigijimą, įvežimą, laikymą ar naudojimą plačiojoje visuomenėje riboja Reglamentas (ES) 2019/1148. Apie visus įtartinus sandorius ir reikšmingus dingimo atvejus bei vagystes turėtų būti pranešama atitinkamam nacionaliniam ryšių palaikymo centrui. Žr.https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/internal-security/counter-terrorism-and-radicalisation/protection/legislation-chemicals-used-home-made-explosives_en (tik produkto markei **KAS-32**).

15.2 Cheminės saugos vertinimas

Pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006(REACH) 14 priedą produktui buvo atliktas cheminės saugos vertinimas. Žiūrėti priedą.

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Skystosios azoto trąšos (KAS)

Peržiūra atlikta: 2023.05.31
Versijos numeris: 11.0
Peržiūros numeris: 0
Pakeitimo data: 2023.05.31

19puslapis iš 28

16 SKIRSNIS. Kita informacija

Peržiūra atlikta: 2023.05.31

Versijos numeris: 11.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2023.05.31

(i) Nurodomi pakeitimai: Saugos duomenų lape, lyginant su ankstesne jo versija, buvo atlikti šie pakeitimai:

- SDL antraštė: pakeistos SDL peržiūros, pakeitimo datos ir versijos numeris;
- 8 skirsnis: LST EN 166 pakeistas į LST EN ISO 16321-1 ir LST EN ISO 16321-3, LST EN ISO 374-1 pakeistas LST EN ISO 21420.
- 9.2 poskyris: : patikslinta informacija.
- 11.2 poskyris: patikslinta informacija.
- 13.1 poskyris: panaikinta galimybė produkto atliekas panaudoti kaip trąšą.
- 15.1 skirsnyje:
- prie norminių dokumentų įtrauktas Reglamentas (ES) 2019/1009;
- LST EN 166 pakeistas į LST EN ISO 16321-1 ir LST EN ISO 16321-3,
- LST EN ISO 374-1 pakeistas LST EN ISO 21420;
- pakeista nuoroda į ES šalių nacionalinių ryšių palaikymo centrų kontaktus pagal Reglamentą (ES) 2019/1148;
- 16 skirsnis: pakeistos SDL peržiūros, pakeitimo datos ir versijos numeris

(ii) Santrumpos ir akronimai:

ATE – ūmaus toksiškumo įverčiai;
ADR – Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinio vežimo keliais;
C&L – Klasifikavimas ir ženklavimas;
CLP – Klasifikavimo, ženklavimo ir pakavimo reglamentas; Reglamentas (EB) Nr. 1272/2008;
CAS – Cheminių medžiagų santrumpų tarnyba;
CSR – Cheminės saugos ataskaita;
DNEL – Išvestinė ribinė poveikio nesukelianti vertė;
EB – Europos Bendrija;
EK – Europos Komisija;
ECHA – Europos cheminių medžiagų agentūra;
EC Nr. – EINECS ir ELINCS numeris,
EINECS – Europos esamų komercinių cheminių medžiagų sąrašas;
ELINCS – Europos registruotųjų cheminių medžiagų sąrašas;
ES – Europos Sąjunga;
Eye Irrit. 2 – Akių dirginimas 2 kategorija;
GHS – Visuotinai suderinta sistema;
HN – Higienos norma;
IBC kodeksas - tarptautinis laivų, vežančių nesupakuotus pavojingas chemines medžiagas, statybos ir įrangos kodeksas;
IMDG – Tarptautinis pavojingų krovinių vežimo jūra kodeksas;
IMSBC – Tarptautinis jūra vežamų burių krovinių kodeksas;
IUCLID – Tarptautinė bendros informacijos apie chemines medžiagas duomenų bazė;
IUPAC – Tarptautinė teorinės ir taikomosios chemijos sąjunga;

Skystosios azoto trąšos (KAS)

Peržiūra atlikta: 2023.05.31
Versijos numeris: 11.0
Peržiūros numeris: 0
Pakeitimo data: 2023.05.31

20puslapis iš 28

IST- įmonės standartas;
JT – Jungtinės Tautos;
Kow – oktanolio-vandens pasiskirstymo koeficientas;
LC50 – Mirtina koncentracija 50 % tirtos populiacijos;
LD50 – Mirtina dozė 50 % tirtos populiacijos (vidutinė mirtina dozė);
LR – Pagrindinis registruotojas;
LT – lietuviškas;
MARPOL 73/78- tarptautinė konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos;
OJ – Oficialusis leidinys;
Oxid. Solid 3 - Oksiduojančiosios kietos medžiagos 3 kategorija;
PBT – Patvari, bioakumuliacinė ir toksiška;
PEC – Prognozuojama koncentracija aplinkoje;
PNEC(s) – Prognozuojama (-os) poveikio nesukelianti (-čios) koncentracija (-os);
PPE – Individualios saugos priemonės;
REACH reglamentas – Cheminių medžiagų registracija, įvertinimas, autorizacija ir apribojimai (EB) Nr. 1907/2006;
RID – Pavojingų krovinių tarptautinio vežimo geležinkeliais taisyklės;
RV – Ribinė vertė darbo aplinkoje;
RVP – Rizikos valdymo priemonės;
SCBA – Autonominiai kvėpavimo aparatai;
SDL – Saugos duomenų lapas;
SIEF – Informacijos apie cheminę medžiagą apsikeitimo forumas;
STOT – Specifiškas toksiškumas konkrečiam organui;
(STOT) RE – Kartotinis poveikis;
(STOT) SE – Vienkartinis poveikis;
SVHC – Labai didelį susirūpinimą kelianti medžiaga;
(Q)SAR – (Kiekybinis) struktūros ir savybių ryšys;
vPvB – Labai patvari ir didelės bioakumuliacijos.
Naudojimo sektorių (SU) paaiškinimas:
SU21 - Privatūs namų ūkiai (= plati visuomenė= vartotojai).
SU22 - Visuomeninė sritis (administravimas, švietimas, pramogos, paslaugos, amatininkystė).
Produktų kategorijų (PC) paaiškinimas:
PC12 – Trąšos.

(iii) Nuorodos į svarbiausią literatūrą ir duomenų šaltinius:

- 1) Amonio nitrato registracijos pagal REACH dosjė, skelbiama Europos Cheminių medžiagų agentūros tinklalapyje;
- 2) ECHA „Gairės dėl reikalavimų informacijai ir cheminio saugumo įvertinimo. Dalis B: Pavojingumo įvertinimas“ (2011 metai) (angl. Guidance on Information Requirements and Chemical Safety Assessment. Part B: Hazard assessment).
- 3) ECHA „Gairės dėl reikalavimų informacijai ir cheminio saugumo įvertinimo. Skyrius R.10. (2011 metai) (angl. Guidance on information requirements and chemical safety assessment, Chapter R.10).

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Skystosios azoto trąšos (KAS)

Peržiūra atlikta: 2023.05.31

Versijos numeris: 11.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2023.05.31

21 puslapis iš 28

4) Europos trąšų gamintojų asociacijos (angl. Fertilizers Europe) išleistos „Amonio nitrato turinčių medžiagų klasifikavimo pagal JT transportavimo numerius gairės“ (2011 m.) (angl. Guidance for UN transport classification of ammonium nitrate based substances).

5) <http://gestis-en.itrust.de/nxt/gateway.dll?f=templates&fn=default.htm&vid=gestiseng:sdbeng>.

(iv) Taikyta klasifikacija ir naudotos procedūros nustatant mišinių klasifikaciją pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008[CLP reglamentas]:

Klasifikacija pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008	Klasifikavimo procedūra
Akių dirginimas 2 kat., H319	Produktas buvo suklasifikuotas gamintojui atlikus vertinimą taikant Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 kiekvienos I priedo 2–5 dalyse nurodytos pavojingumo klasės ar diferenciacijos klasifikavimo kriterijus, kad būtų nustatyti su mišiniu susiję pavojai. Produktas suklasifikuotas kaip akių dirginimas 2 kat. nes jo sudėtyje esančio amonio nitrato dalis yra didesnė už priskyrimo 2 kategorijai bendrąją koncentracijos ribą, nurodytą Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 I priedo 3.3.3 lentelėje ir lygią 10 %.
Produktas neklasifikuojamas kaip oksiduojančiosios kietos medžiagos 3 kat., H272	Produktas neklasifikuojamas kaip oksiduojantis remiantis Europos trąšų gamintojų asociacijos (angl. Fertilizers Europe) išleistomis „Amonio nitrato turinčių medžiagų klasifikavimo pagal JT transportavimo numerius gairėmis“ (2011 m.), kuriose nurodoma, kad amonio nitrato turintys mišiniai, kuriuose amonio nitrato yra ne daugiau kaip 80 %, yra neklasifikuojami kaip oksiduojantys.

(v) Pavojingumo ir atsargumo frazės:

H272: Gali padidinti gaisrą, oksidatorius;

H319: Sukelia smarkų akių dirginimą;

P102: Laikyti vaikams neprieinamoje vietoje;

P220: Laikyti /sandėliuoti atokiau nuo drabužių /maisto/ gėrimų / gyvulių pašaro;

P262: Saugotis, kad nepatektų į akis, ant odos ar drabužių;

P280: Mūvėti apsaugines pirštines/dėvėti apsauginius drabužius/naudoti akių (veido) apsaugos priemones;

P305+P351+P338: PATEKUS Į AKIS: Kelias minutes atsargiai plauti vandeniu. Išimti kontaktinius lęšius, jeigu jie yra ir jeigu lengvai galima tai padaryti. Toliau plauti akis;

P337+P313: Jeigu akių dirginimas nepraeina: kreiptis į gydytoją;

P301+P315: PRARIJUS: Nedelsiant kreiptis į gydytoją;

P264: Po naudojimo kruopščiai nuplauti rankas.

(vi) Patarimai dėl mokymų:

Asmenys, gaminantys, tvarkantys, naudojančios, sandėliuojantys šį produktą, turi būti apmokyti dirbti su pavojingomis cheminėmis medžiagomis, higienos įgūdžių, dirbant su pavojingomis cheminėmis medžiagomis, produkto savybių, keliamų pavojų, kaip su juo dirbti, kokias asmenines apsaugos priemones turi naudoti, pirmosios pagalbos principų, informacijos apie avarijų likvidavimo procedūras. Su produktu dirbantys asmenys turi būti supažindinti su šiuo saugos duomenų lapu. Prieš pradėdami dirbti su produktu, asmenys turi būti instruktuojami. Produkto pardavime arba nemokamų bandinių pateikime dalyvaujantys

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Skystosios azoto trąšos (KAS)

Peržiūra atlikta: 2023.05.31
Versijos numeris: 11.0
Peržiūros numeris: 0
Pakeitimo data: 2023.05.31

22puslapis iš 28

darbuotojai turi būti supažindinti, kad produkto markė KAS-32 yra riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtakas pagal Reglamentą (ES) 2019/1148, produkto markės KAS-28, KAS-30 ir KAS-32 yra reglamentuojami sprogstamųjų medžiagų pirmtakai pagal Reglamentą (ES) 2019/1148, ir turi būti gavę nurodymus, susijusius su pagal šio reglamento 5-9 straipnius nustatytais pareigomis.

Papildoma informacija, nurodyta mišinio etiketėje: vaizdinis ženklas Nr.3 pagal LST EN ISO 780 "Atšildžius išsaugo visas savybes".

Markei KAS-32: "Laikant žemesnėje kaip 0 °C temperatūroje, gali užšalti".

Markei KAS-30: "Laikant žemesnėje kaip minus 9 °C temperatūroje, gali užšalti".

Markei KAS-28: "Laikant žemesnėje kaip minus 16 °C temperatūroje, gali užšalti".

PASTABA. Šiame saugos duomenų lape pateikti duomenys turi būti prieinami visiems, kurių darbas yra susijęs su chemine medžiaga, preparatu. Duomenys atitinka mūsų turimas žinias ir yra skirti apibūdinti cheminį produktą saugos ir sveikatos darbe, aplinkos apsaugos aspektais. Saugos duomenų lapo informacija bus papildyta atsiradus nauju duomenų apie cheminės medžiagos preparato poveikį sveikatai ir aplinkai, apie prevencijos priemones pavojams sumažinti arba jiems visiškai išvengti. Saugos duomenų lape pateikta informacija neatskleidžia kitų specifinių cheminės medžiagos, mišinių savybių.

Ši versija pakeičia visus ankstesnius dokumentus.

PRIEDAS**Skystųjų azoto trąšų (KAS) poveikio scenarijai:**

- 1 Poveikio scenarijus (1): Profesionalus naudojimas preparatų formavime ir galutinai vartojant;**
- 2 Poveikio scenarijus (2): Galutinis trąšų naudojimas.**

1 Poveikio scenarijus (1)**Profesionalus naudojimas preparatų formavime ir galutinai vartojant**

Panaudojimo deskriptoriai, nusakantys panaudojimo ciklo etapą	SU22 PC12 PROC1/2/8a/8b/9//11/15/19 ERC8b/8e
Poveikio aplinkai scenarijus ir atitinkami ERC	1. Platus reaktyvių medžiagų panaudojimas uždaroje patalpose atvirose sistemose (ERC8b). 2. Platus reaktyvių medžiagų panaudojimas atvirose vietose atvirose sistemose (ERC8e).
Į poveikio scenarijų įtraukti darbai ir juos atitinkantys PROC	1 Naudojimas uždaruose procesuose, kuriuose nėra poveikio žmonėms (PROC1)

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Skystosios azoto trąšos (KAS)

Peržiūra atlikta: 2023.05.31
Versijos numeris: 11.0
Peržiūros numeris: 0
Pakeitimo data: 2023.05.31

23puslapis iš 28

2. Gamyba nepertraukiamuose uždaruose procesuose su atsitiktiniu kontroliuojamu poveikiu žmonėms (PROC2)
3. Medžiagos ar mišinio perdavimas (pakrovimo/iškrovimo) iš/į laivus didelėje taroje su ne tam pritaikytais įrenginiais (PROC8a)
4. Medžiagos ar mišinio perdavimas (pakrovimo/iškrovimo) iš/į laivus didelėje taroje su tam pritaikytais įrenginiais (PROC8b).
5. Medžiagos ar mišinio perkėlimas į mažą tarą (tam skirtose fasavimo linijose, įskaitant svėrimą) (PROC9).
6. Nepramoninis išbarstymas (PROC11)
7. Naudojimas kaip reagentas laboratorijoje (PROC15)
8. Rankinis maišymas apsaugai naudojant polipropileno pirštines (PROC19).

2.1 Papildomas scenarijus (1), siekiant valdyti poveikį aplinkai

Plataus spektro reaktyvių medžiagų atvirose sistemose panaudojimas uždaroje patalpose (ERC8b) bei atvirame ore (ERC8e).

Aplinkos įvertinimas nebuvo atliktas, kadangi cheminė medžiaga neatitinka kriterijų tam, kad būtų klasifikuojama kaip pavojinga aplinkai.

2.2 Papildomas scenarijus (2) valdyti poveikį darbuotojui, pramoniniu būdu formuojant mišinį/gaminį, tarpiniam ir galutiniam naudojimui pramoninėje aplinkoje

Kadangi visos darbo sąlygos (OCs) bei rizikos valdymo priemonės (RMMs) yra identiškos, šis papildomas scenarijus taikomas visoms proceso kategorijoms.

PROC1/2/8a/8b/9//11/15/19

Gaminio charakteristika

Gaminį apibūdinantys parametrai, pvz. medžiagos koncentracija mišinyje, fizinė būklė šiame mišinyje (kieta, skysta; jei kieta: dulkėtumo lygis), pakuotės dizainas, turintys įtakos poveikiui.	Kietas, mažai dulkėtas. Skystas, >25 % koncentracijos
--	--

Naudojami kiekiai

Naudojami kiekiai darbo vietoje (darbo užduočiai ar per pamainą); pastaba: kartais ši informacija nėra reikalinga įvertinant poveikį darbuotojui.	Netaikoma.
---	------------

Naudojimo/poveikio dažnumas ir trukmė

Užduoties/veiklos trukmė (pvz. valandos per pamainą) ir poveikio dažnis (pvz., pavieniai atvejai arba daugiartiniai).	Daugiau nei 4 valandos per dieną.
---	-----------------------------------

Rizikos valdymo neįtakojami žmogiškieji veiksniai

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Skystosios azoto trąšos (KAS)

Peržiūra atlikta: 2023.05.31
Versijos numeris: 11.0
Peržiūros numeris: 0
Pakeitimo data: 2023.05.31

24puslapis iš 28

Tam tikros sąlygos, pvz. kūno dalys gali būti neapsaugotos dėl tam tikro veiklos pobūdžio.	Netaikoma.
--	------------

Kitos darbo sąlygos, turinčios poveikį darbuotojams

Kitos darbo sąlygos: pvz., technologija ar proceso metodai, lemiantys pirminį medžiagos iš proceso išsiskyrimą į darbuotojų aplinką; patalpos tūris, ar darbas yra atliekamas atviroje / uždaroje aplinkoje, proceso sąlygos susijusios su temperatūra ir slėgiu.	Uždaros patalpos arba atviros vietos.
---	---------------------------------------

Techninės sąlygos ir veiklos lygio priemonės (šaltiniai) išsiskyrimų prevencijai

Procesas suprojektuotas siekiant išvengti išsiskyrimo ir poveikio darbuotojams; tai visų pirma apima tam tikras sąlygas, kuriomis užtikrinamas griežtas apribojimas (pvz. kiekybiškai nustatant likutinius nuostolius ir poveikį)	Netaikoma.
---	------------

Techninės sąlygos ir priemonės, siekiant valdyti pasklidimą nuo šaltinio iki darbuotojo

Inžinerinės priemonės, pavyzdžiui, ištraukiamoji ventiliacija, bendroji ventiliacija; nurodyti priemonės veiksmingumą.	1. Atitinkami apribojimai. 2. Gero lygio bendroji ventiliacija. 3. Vengti taškymosi. Naudoti specialias talpas ir siurblius, kurie specialiai sukonstruoti taip, kad apsaugotų nuo produkto taškymosi, išsipylimo ar patekimo į aplinką.
--	--

Organizacinės priemonės siekiant išvengti/apriboti išmetimus, pasklidimą ir poveikį

Specifinės organizacinės priemonės, arba pagalbinės priemonės, reikalingos konkrečių techninių priemonių veikimui (pvz., apmokymai ir priežiūra).	Netaikoma.
---	------------

Sąlygos ir priemonės, susijusios su asmeninės apsaugos, higienos ir sveikatos vertinimu

Asmeninė apsauga, pvz. pirštinių dėvėjimas, veido apsauga, viso kūno odos apsauga, apsauginiai akiniai, respiratorius. Nurodyti priemonės veiksmingumą, nurodyti tinkamą medžiagą PPE (kur svarbu) ir patarti, kaip ilgai apsauginis inventorių gali būti naudojamas iki pakeitimo (jei svarbu).	1. Apsauginiai akiniai.
--	-------------------------

3. Poveikio informacija ir nuoroda į jos šaltinį**Informacija scenarijaus (1) papildymui**

Aplinkos įvertinimas nebuvo atliktas, kadangi cheminė medžiaga neatitinka kriterijų, kad būtų klasifikuojama kaip pavojinga aplinkai.

Informacija scenarijaus (2) papildymui

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Skystosios azoto trąšos (KAS)

Peržiūra atlikta: 2023.05.31
Versijos numeris: 11.0
Peržiūros numeris: 0
Pakeitimo data: 2023.05.31

25puslapis iš 28

Cheminės medžiagos saugaus naudojimo apibrėžimas buvo atliktas kokybiniu būdu. Pagrindinis šios medžiagos toksinis efektas yra akių dirginimas, kuriam DNEL negali būti nustatytas, nes nėra žinomas kritinės dozės dydis. Kadangi minimalus žinomas sisteminis poveikis buvo nustatytas naudojant tokį didelį medžiagos kiekį, koku žmogus niekada nėra veikiamas (žr. DNEL), todėl kiekybinis poveikio įvertinimas nėra būtinas.

4. Rekomendacijos DU įvertinimui, veikiant ES sienų ribose

Jokios papildomos rizikos valdymo priemonės, be tų, kurios yra paminėtos aukščiau, nėra būtinos, tam, kad būtų užtikrintas saugus naudojimas.

5. Papildomi geros praktikos patarimai po REACH CSA

Papildomos geros praktikos priemonės, kurias galima vykdyti atlikus REACH rizikos vertinimą gali būti:

- Atitinkami apribojimai;
- Neapsaugoto personalo skaičiaus mažinimas;
- Išmetimų proceso izoliavimas;
- Efektyvus teršalų ištraukimas, pašalinimas;
- Gero lygio bendroji ventiliacija;
- Rankinio darbo mažinimas;
- Kontakto su užterštais įrankiais ir objektais vengimas;
- Reguliarus įrangos ir darbo vietos valymas;
- Vadyba / priežiūra tikrinant, ar tinkamai ir teisingai naudojamos RMMs bei laikomasi OCs;
- Personalo geros praktikos mokymas;
- Gera asmeninė higiena.

1 Poveikio scenarijus (2)**Galutinis trąšų naudojimas**

Panaudojimo deskriptoriai, nusakantys panaudojimo ciklo etapą	SU21 PC12 ERC8b/8e/10a
Poveikio aplinkai scenarijus ir atitinkami ERC	1. Platus reaktyvių medžiagų panaudojimas uždaroje patalpose atvirose sistemose (ERC8b). 2. Platus reaktyvių medžiagų panaudojimas atvirose vietose nesandariose sistemose (ERC8e). 3. Platus nereaktyvių medžiagų panaudojimas atvirose vietose
Galutinių vartotojų scenarijų (2) ir atitinkamų PC kategorijų sąrašas	2. Trąšos (PC12)

2.1 Papildomas scenarijus (1), siekiant valdyti poveikį aplinkai

Platus reaktyvių medžiagų panaudojimas uždaroje patalpose atvirose sistemose (ERC8b); Platus reaktyvių medžiagų panaudojimas atvirose vietose nesandariose sistemose (ERC8e); Platus nereaktyvių medžiagų panaudojimas atvirose vietose.

Aplinkos įvertinimas nebuvo atliktas, kadangi cheminė medžiaga neatitinka kriterijų tam, kad būtų klasifikuojama kaip pavojinga aplinkai.

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Skystosios azoto trąšos (KAS)

Peržiūra atlikta: 2023.05.31
Versijos numeris: 11.0
Peržiūros numeris: 0
Pakeitimo data: 2023.05.31

26puslapis iš 28

2.2 Papildomas scenarijus (2) galutiniam trąšų naudojimui

Kadangi visos darbo sąlygos (OCs) bei rizikos valdymo priemonės (RMMs) yra identiškos, šis papildomas scenarijus taikomas visoms proceso kategorijoms.

Vartotojui naudojant šį produktą kaip trąšą, galimas jo akis dirginantis poveikis (PC12).

Gaminio charakteristika

Gaminį apibūdinantys parametrai, pvz. medžiagos koncentracija mišinyje, fizinė būklė šiame mišinyje (kieta, skysta; jei kieta: dulketumo lygis), pakuotės dizainas, turintys įtakos poveikiui.

Kietas, mažai dulketas.
Skystas
Produktai, turintys šios medžiagos $\geq 10\%$ bei $< 10\%$.

Naudojami kiekiai

Kiekiai vienam naudojimo atvejui

Netaikoma.

Naudojimo/poveikio dažnumas ir trukmė

Poveikio trukmė naudojimo atvejui ir naudojimo atvejų dažnis. Pastaba: poveikio įvertinimas paprastai nurodo į išorinį poveikį, nevertinant naudojimo atvejų trukmės ir dažnumo (Žr. Vadovo sk. R.15)

Netaikoma.

Rizikos valdymo neįtakojami žmogiškieji veiksniai

Tam tikromis sąlygomis, pvz. kūno dalys gali būti neapsaugotos, aplinkiniai gali būti neapsaugoti (suaugę, vaikai).

Netaikoma.

Kitos darbo sąlygos, turinčios poveikį darbuotojams

Kitos darbo sąlygos: pvz., kambario tūris, oro pasikeitimo greitis, ar naudojama lauke, ar uždaroje patalpoje.

Uždaros patalpos arba atviros vietos.

Sąlygos ir priemonės, susijusios su informacija ir elgesio patarimais vartotojams

Saugaus elgesio patarimai vartotojams poveikio kontrolei, pvz. techninė instrukcija, elgsenos patarimai.

Vengti taškymosi.

Sąlygos ir priemonės, susijusios su darbų sauga ir higiena

Asmeninė apsauga, pvz. pirštinių dėvėjimas, veido apsauga, viso kūno odos apsauga, apsauginiai akiniai, respiratorius. Nurodyti priemonės veiksmingumą, nurodyti tinkamą medžiagą PPE (kur svarbu) ir patarti, kaip ilgai apsauginis inventorių gali būti naudojamas iki pakeitimo (jei svarbu).

1. Kai amonio nitrato koncentracija daugiau kaip 10 %, naudoti apsauginius akinius.
2. Kai amonio nitrato koncentracija mažiau kaip 10 %, asmeninės apsaugos priemonės nereikalingos.
3. Vadovautis instrukcijomis ir žymėjimais, esančiais ant pakuotės.

3. Poveikio informacija ir nuoroda į jos šaltinį**Informacija scenarijaus (1) papildymui**

AB "Achema"

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Skystosios azoto trąšos (KAS)

Peržiūra atlikta: 2023.05.31
Versijos numeris: 11.0
Peržiūros numeris: 0
Pakeitimo data: 2023.05.31

27puslapis iš 28

Aplinkos įvertinimas nebuvo atliktas, kadangi cheminė medžiaga neatitinka kriterijų tam, kad būtų klasifikuojama kaip pavojinga aplinkai.

Informacija scenarijaus (2) papildymui

Cheminės medžiagos saugaus naudojimo apibrėžimas buvo atliktas kokybiniu būdu. Pagrindinis šios medžiagos toksinis efektas yra akių dirginimas, kuriam DNEL negali būti nustatytas, nes nėra žinomas kritinės dozės dydis. Kadangi minimalus žinomas sisteminis poveikis buvo nustatytas naudojant tokį didelį medžiagos kiekį, koku žmogus niekada nėra veikiamas (žr. DNEL), todėl kiekybinis poveikio įvertinimas nėra būtinas.

4. Rekomendacijos DU įvertinimui, veikiant ES sienų ribose

Jokios papildomos rizikos valdymo priemonės, be tų, kurios yra paminėtos aukščiau, nėra būtinos, tam, kad būtų užtikrintas cheminės medžiagos saugus naudojimas kaip trąša:

jeigu amonio nitrato koncentracija ne mažiau kaip 10 %, naudoti apsauginius akinius;

jeigu amonio nitrato koncentracija mažiau kaip 10 %, asmeninės apsaugos priemonės nereikalingos.

Saugos duomenų lapo pabaiga.